

Výchozy ordovických křemenců v přírodní památce Motolský ordovik

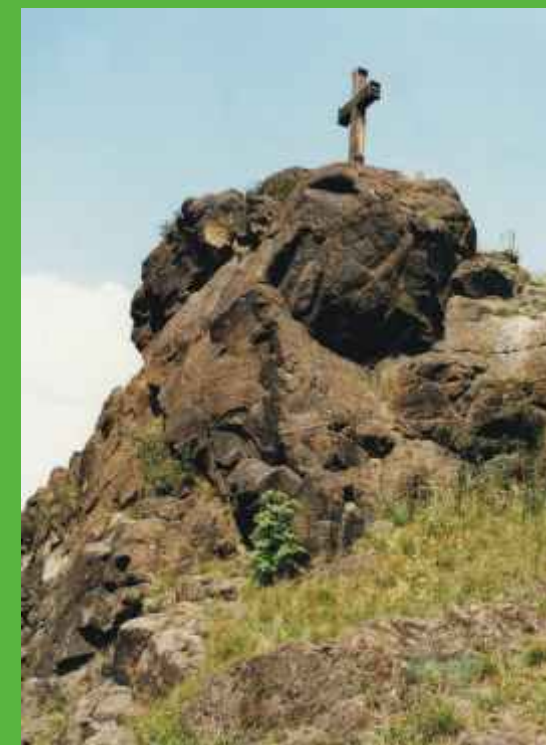
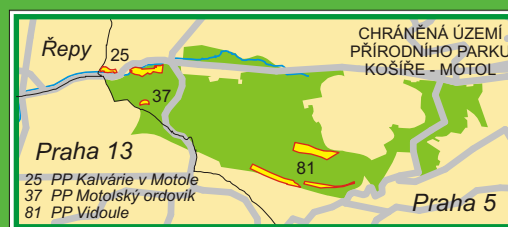
Při výčtu přírodních hodnot nesmíme zapomenout ani na golfové hřiště, které tvoří střední část přírodního parku. Existuje zde již desítky let a dokazuje, že zvláště v městském a příměstském prostředí nemusí být sportovní aktivity v rozporu se zájmy ochrany přírody. Mohou představovat jeden z prvků přírodního prostředí, i když se vlastně jedná do značné míry o umělý biotop, který má specifické podmínky a vyžaduje takové obhospodařování, které by zajistilo jeho správnou funkci.

Příroda ve městě má jiné parametry než volná krajina. V posledních desítkách let se však paradoxně enklávy přírody ve městech stávají útočišti rostlin a živočichů z volné krajiny, kde se obecné životní podmínky zhoršily natolik, že již mnoha druhům nevyhovují.

Přírodní park představuje poměrně zajímavý krajinný celek, který v současné době slouží především k rekreaci obyvatel okolních čtvrtí, ale po případné rehabilitaci parku Cibulka může být celoměstsky atraktivní.

Součástí přírodního parku je jedno z nejstarších golfových hřišť v Čechách

Košíře-Motol

Vyhlášen v roce 1991 na ploše 354 ha

Dominantou tohoto přírodního parku je tabulová hora Vidoule (zvláště chráněné území).

Okolní lesní pozemky zahrnují i lesní komplex v okolí motolského krematoria včetně dalších zvláště chráněných území.

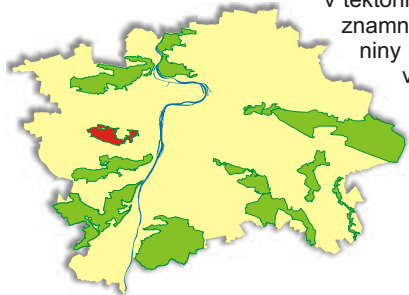
Letecký pohled na PP kalvarie v Motole od jihu. Diabasy tvoří nápadný hřbet a pahorek v údolí Motolského potoka

Dominantou tohoto přírodního parku je tabulová hora Vidoule (zvláště chráněné území). Okolní lesní pozemky zahrnují i lesní komplex v okolí motolského krematoria včetně dalších zvláště chráněných území.

Přírodní park menší rozlohy zahrnuje rozsáhlou nezastavěnou enklávu na pravém členitém svahu motolského úvalu od motolského krematoria na západě po zástavbu Na Cibulce včetně celé stolové hory Vidoule (371 m n. m.). K parku patří i úzký pás, který se táhne od Vidoule přes Šmukýřku do údolí, jímž prochází Jinonická ulice, včetně nezastavěných kopců lemujících jižní okraj Košíř pod Šalamounkou a kolem Bulovky. V současné době je většina plochy uměle zalesněna porosty různého, často nepřírozeného složení, které však zahrnují zbytky původních kyselých doubrav a dubohabřin v údolí u Cibulky a na jednotlivých návrších směrem ke krematoriu. Většinu plochy budují ordovické břidlice a pískovce letenského souvrství, v západní části je v železničním zájezu odkryto dobrotivské a líbeňské souvrství s polohou tvrdých řevnických křemenců na jejich rozhraní. Jde o významné naleziště zkamenělin a geologický odkryv, dnes chráněný jako přírodní památka Motolský ordovik.

Z půd převažují kambizemě a hnědozemě s četnými ploškami rankerů i glejových půd. V západním cípu území přírodního parku vystupují

v tektonicky izolované kře podél významného pražského zlomu horniny silurského motolského souvrství a především bazalty budující skalní útvar Kalvárie, pokrytý porostem pěchavy vápnomilné s řadou vzácných xerothermních rostlin, k nimž patří česnek tuhý, běložáčka liliovitá a chrpa chlumní. Severně od trati leží zářez

údolí přírodní památky U Hájů (již mimo území přírodního parku), kde ve svahu vystupují vápnité prameny, na kterých bylo vyvinuto menší slatiště s ostřicí Davallovou a s prstnatcem májovým. Bez tradičního využívání tyto porosty zanikají. Chráněny jsou okrajové hrany stolové hory Vidoule (přírodní památka Vidoule) lemované starými opuštěnými lomy v druhohorních křídových pískovcích (cenoman) s kulisou starých dubů na východní straně a stepními trávníky na jižním odvráceném svahu. Význam mají i staré smíšené porosty pod usedlostí Cibulka, v nichž se vyskytuje řada mohutných starých stromů a kde se nachází i menší potoční luh. Tyto lesní partie byly v minulosti několikrát upravovány.

Období rozkvětu zažil areál v první polovině 19. stol., kdy bylo celé území parkově upraveno a v romantickém duchu doplněno řadou drobných staveb se sochami, pavilonkem a rozhlednou. Tato úprava, vzhledem k dlouhodobé absenci údržby, je dnes zastřena a stejně jako usedlost Cibulka čeká na rekonstrukci. Základní kompozice romantického díla je dána dramatickou modelací terénu a tak i v současné době stojí park, či spíše jeho torzo za návštěvu. K přírodnímu parku patří i niva Motolského potoka s lukami a břehovými porosty na sever od vozovny a níže.

Krajinnou dominantou přírodního parku je přírodní památka Vidoule. Tvoří ji vodorovně uložené vrstvy druhohorních pískovců a opuk, ve kterých se nacházejí zkameněliny mořských svrchnokřídových mlžů (*Inoceramus* sp.). Geologický podklad je neúživný a proto zde převládá poloruderální vegetace, která přechází až do společenstev stepního charakteru. Na tato společenstva jsou vázány četné druhy bezobratlých teplomilných živočichů (střevlíčci, mandelinky a štítonoši). V keřovém porostu hnízdí nejrůznější druhy ptáků, např. strnad obecný, pěnice černohlavá či drozd zpěvný. Pískovce jsou na některých místech těženy v minulých letech, čímž vznikly i drobné jeskyně. Ty se stávají dočasným domovem bezdomovců a vlastně tak nechtěně rekonstruují poměry před desítkami tisíc let.

Nad údolím Motolského potoka nedaleko motolského krematoria se vypíná malý, ale výrazný pahorek tvořený prvohorními čediči. Tvoří jednu část přírodní památky Kalvárie v Motole. Úživný podklad hostí teplomilnou květenu s česnekem chlumním, chrpou chlumní a běložáčkou liliovitou.

Je zde i útočiště drobných bezobratlých živočichů jako je např. plž páskovka žíhaná. Z ptáků zde hnízdí např. drozd zpěvný, budníček menší či mlynařík dlouhocasý.

Přírodní památka Motolský ordovik představuje vlastně typickou městskou „divočinu“. Ačkoli chráněným územím prochází železniční trať, je jen zřídka navštěvovaná, neboť leží v odlehlé části města za motolským krematoriem. Pro návštěvu přírodní památky se rozhodně vyplatí vybatvit se plánem Prahy, abychom se neztratili. Odměnou nám budou výchozy mohutných vrstev a krajina, která působí tak trochu pustým a určitě romantickým dojmem. Vůdčím motivem ochrany je geologie – zachování prvohorních vrstev ordoviku (hranice stupňů dobrotiv-beroun), které představují i naleziště trilobitů. Na neúživných křemencích a břidlicích se rozvinulo společenstvo vřesu. Z ptáků zde hnízdí např. strakapoud velký, drozd zpěvný a sedmihlásek hajný.

Výchozy cenomanských pískovců na hraně tabulové hory v přírodní památce Vidoule

